

Конгрес
Українських
Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 5 червня 2007 року № 23 (187)

ото Укрінформу

ПОЛІТИКИ І НАРОД

Довіру людей легко втратити, але дуже важко здобути

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

Вибори таки відбудуться, і це, напевно, станеться 30 вересня.

Таким є головний підсумок подій останніх кількох тижнів – періоду, надзвичайно насиченого і бурхливого, апофеозом якого став абсурдний і грубий демарш кількох міліцейських підрозділів на чолі з міністром МВС Цушком, котрий особисто керував виламуванням дверей і фактичним розбоєм у високій державній установі. Важко сказати, чи дізнаємося ми колись про тіньовий бік того, що відбувалося тоді у приміщенні Генпрокуратури і довкола неї, хоча здогадуватися можемо. Але зрозуміло, що Цушко ніколи не посмів би так грубо і безцеремонно діяти самостійно. Виконувати ж відповідну команду він міг, лише отримавши її від прем'єр-міністра, а також від свого партійного керівника, а за сумісництвом – спікера ВР 5-го скликання Мороза. Втім, якщо дії цушкових "орлів" під Генпрокуратурою ще якось можна вмотивувати, то вже розгром, вчинений через кілька днів беркутівцями перед об'єктивами телекамер і на очах вищого керівництва країни на стадіоні, під час футбольного матчу, взагалі не вкладається у голову: що це було? Чи це примітивна тупість і сліпота міністра, чи його просто "підставили". Однак дуже промовистою є несподівана і загадкова хвороба Цушка (чи то проблеми з серцем, чи отруєння), яка дуже нагадує інші подібні прецеденти в новітній українській історії – як от "самогубство" Кравченка чи невдале полювання Кушнарьова.

Але в будь-якому випадку (дай, Боже, цьому скороспілому невдасі-міністрові видужати й повернутися на свою Одещину – там йому місце, головою колгоспу таки краще працювати) не буде перебільшенням сказати, що активний морозів "багнет" Цушко – вже не боєць.

Закінчення на 3-й стор.

НАСАМПЕРЕД – ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ

Вибори до Верховної Ради, призначені на 30 вересня, затягують політичний розгардіяш, але разом з цим дають час націоналістичним організаціям мобілізувати сили. Мусимо, спираючись на ідеологічну спадщину славних попередників і зважаючи на реалії сьогодення, виробити програму, виборчу тактику і стратегію дій. Особливу увагу потрібно приділити соціально-економічній частині програми, розробити пропозиції щодо зменшення податкового тягаря на зарплатню і підприємницьку діяльність з одночасним збільшенням податкового навантаження для дуже багатих, збільшенням акцизів на алкоголь, тютюн, введення акцизу на предмети розкоші, золото, дорогоцінне каміння. Потрібно проголосити в програмі, а потім домагатися неухильного втілення в життя збільшення в 3–4 рази грошового забезпечення правоохоронців, військових, вчителів, лікарів. Тобто – зробити ці важливі професії поважними, а не хабарницькими.

Настає Наш час, час Нашої Ідеї. Ми, котрі сповідуємо єдину Ідею, не повинні боротися поодинці й зазнавати поразок. Ми маємо спільно боротися і перемагати. Мертві і живі, і ненароджені українці закликають до об'єднання заради неньки України! Слава Україні!

Вадим СОВА,
голова Білоцерківської міської організації Конгресу Українських Націоналістів

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

"РАША, ГУД БАЙ!"

Як звільнити Україну від мутантів

Михайло БІЛОЗОР,
бандурист, член КУН

Хочу підтримати Президента України Віктора Ющенка, бо відчуваю: Україна в небезпеці. Вірю, що наше національне багатство і державна територія таки належатимуть господарям – українцям. Попри те, що віками перебували в руках зайд-окупантів.

Шановний Вікторе Андрійовичу! Опирайтеся тільки на розумних і справедливих українців і самовідданих представників інших народів. Окрім так званих російськомовних, бо вони і досі незаконно господарюють, нищачи і обкрадаючи наш народ, насаджуючи свою бандитську культуру, мову, ідеологію. З професіоналами-ворогами неможливо звільнити країну від рабства. Якщо ж діяти за принципом "і нашим, і вашим", то вийде тільки "вашим". Історія не раз доводила цю аксіому. Зайди заберуть владу у Президента, а значить – у нас. Адже мають безліч відпрацьованих технологій, як це зробити і щоб світ при цьому подумав, що "так і було", все законно, справедливо.

Вікторе Андрійовичу! Ви – найвища влада в Україні, обрана більшістю українців. Розпустивши Верховну Раду п'ятого скликання, Ви реабілітували довіру в очах тих, хто засумнівався. Дійте так само рішуче протягом усього президентського терміну. А наступного Президента України всім українцям слід готувати й визначати вже нині.

На мою думку, коли буде обрана нова ВР, куди мусять прийти ревні українці, творці держави, слід виправити всі недоречності, закладені в Конституцію України бандитами-окупантами.

Не слід забувати, що напередодні президентських виборів холуї Януковича заборонили в Криму та в інших регіонах агітацію за Ющенка. Розповсюджували чутки про швидку смерть кандидата-українця, про те, що Ющенко віддасть Крим татарам, а всю Україну американцям, та безмір іншої нісенітниці. Під час виборів до ВР багатьох українців Криму не допустили до виборчого процесу і діяли, як хотіли. Фальшували.

Під час дострокових виборів янучарам буде складніше, бо немає в ЦВК Ківалова та йому подібних. Слід очікувати, що вони силою і підлістю намагатимуться здобути владу. Так вчать їх комуністи – мастаки у подібних справах.

Тепер – про мову. На мою думку, до російськомовних в Україні слід ставитися як до гостей, адже вони на українській землі нав'язують мову іншої держави, іншого народу. Якщо цього не робити, то вони і далі матимуть нас за дурнів, а себе за мудрагелів. Мені соромно перед світом розмовляти чужою мовою. Саме російськомовні разом з хохлами-манкуртами загартували моє українство: я перейшов у Криму виключно на українську. Тепер ніякі обставини, погрози, духовний, матеріальний чи фізичний тиск не повернуть мене до стану раба. До нудоти неприємно бачити і чути, як російськомовні пнуться, вилізаючи зі шкіри, аби утримати людей у своєму мовному середовищі.

Закінчення на 3-й стор.

ВШАНУЄМО РОМАНА ШУХЕВИЧА

Президія проводу Хмельницької обласної організації Конгресу Українських Націоналістів прийняла звернення до міських, селищних та сільських рад Хмельницької області з пропозицією перейменувати вулиці, проспекти і т. д. у населених пунктах Хмельниччини на честь генерала УПА Романа Шухевича.

Члени президії Хмельницької ОО КУН нагадали, що 16 травня 2007 року Президент України Віктор Ющенко підписав Указ № 420/2007 "Про відзначення 100-річчя від дня народження Романа Шухевича", в якому, зокрема, доручив Кабінету Міністрів України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям присвоїти окремим навчальним і науковим закладам та установам ім'я Романа Шухевича, а також перейменувати в установленому порядку вулиці, проспекти, майдани у населених пунктах України на честь Романа Шухевича.

"Хмельницька обласна організація Конгресу Українських Націоналістів повністю підтримує Указ Президента України та звертається до усіх органів місцевого самоврядування із проханням долучитися до його виконання та належним чином вшанувати Романа Шухевича", – йдеться у зверненні.

Члени проводу Хмельницької ОО КУН звертають увагу представників місцевої влади на Хмельниччині на норму Указу, яка знаходиться в компетенції саме місцевих рад – найменування чи перейменування в установленому порядку вулиць, проспектів, майданів. "Вважаємо за доцільне винести це питання на найближчі сесії районних та міських рад і вирішити його відповідно до Указу Президента України", – сказано у документі.

"Ситуація із найменуванням чи перейменуванням низки топонімічних назв на Хмельниччині є просто таки ганебною, – зауважив голова секретаріату ХОО КУН Олександр Симчишин. – У нас і досі є вулиці, провулки різноманітних косіорів, постишевих, примакових і їм подібних, натомість вулиці Генерала Романа Шухевича немає. Вважаємо, що український герой, який усе життя боровся за Україну, за її світле та вільне майбутнє, в рік свого визначного ювілею заслуговує на вшанування у назвах вулиць, проспектів, майданів. І депутати місцевих рад мають підтримати Указ Президента і вирішити це питання найближчим часом".

Прес-служба ХОО КУН

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

ТЕРНОПІЛЬЩИНА

22–26 травня представники молодіжної референтури Конгресу Український Націоналістів та інших націоналістичних організацій Тернополя провели акцію "Українські співаки на українській сцені співають українською, або не співають взагалі". Так молодь Тернополя відреагувала на приїзд до міста співачки Наталки Могилевської з концертною програмою "Етот танец".

Під час акції молоді націоналісти розклеїли по місту сотні плакатів із гаслами "Не хочеш співати українською – танцюй...", "Мова зникає не тому, що її не вчать інші, а тому, що нею не говорять ті, хто її знає", "Плекайте мову пильно й ненастанно..", "Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирає мову". Також молоді патріоти розповсюдили листівки-звернення до тернополян із закликом не йти на концерт та не купувати квитки на заходи різних "звьозд", які забули рідну мову.

Напередодні концерту Могилевської дванадцять національно-патріотичних партій та громадських організацій, серед яких Конгрес Українських Націоналістів, звернулись до місцевих органів влади Тернопільщини з вимогою зупинити тотальні прояви зросійщення та насадження низькоморальної попси в Тернополі.

"Ми не виступаємо проти російськомовних виконавців, які співають рідною для себе й своєї батьківщини мовою... Проте ми завжди будемо протиставлятися тим, хто забули, "чиїх вони батьків діти" і які через свою недолугість та комплекс меншовартості пропагують чужі цінності, принижуючі власні", — наголошується у зверненні.

Представники національно-патріотичних організацій Тернопільщини звернулися до місцевих органів влади стати на захист української мови та по-державницькому відреагувати на прояви тотального та насильницького зросійщення.

Прес-служба ТОО КУН

* * *

У селі Зарваниця Теребовлянського району на Тернопіллі відбулася вишкіл-нарада представників молодіжної референтури Конгресу Українських Націоналістів з цілої України.

Молоді націоналісти пройшли низку теоретичних вишколів, зокрема, "Провідництво в націоналістичному русі як явище", "Ідеологія українського націоналізму на сучасному етапі". Цікавими і змістовними були бесіди на християнську тематику отця Івана Гуні. З захопленням молодь слухала голову Всеукраїнського братства ОУН-УПА Михайла Зеленчука, який привітав молодь і висловив побажання, щоб молоді націоналісти гідно продовжували боротьбу за українську Україну, яку вели героїчні ОУН і УПА. Привітав молодих людей і член Головного Проводу КУН, заступник голови Івано-Франківської ОДА Богдан Борович. З привітальним словом до учасників вишколу-наради звернувся голова Тернопільської обласної організації КУН, член Президії, депутат Тернопільської обласної ради Володимир Чибрас.

Було також проведено нараду молоді, на якій визначено основні пріоритети діяльності молодих конгресівців на літній вишкільний період. Голова молодіжної референтури КУН Василь Попович наголосив на основних успіхах та недоліках діяльності в молодіжному середовищі.

Під час вишколу-наради молоді націоналісти в молитвах зверталися до Богородиці про опіку і процвітання України і української нації. Увечері 19-го травня молодь із свічками пройшла хресну дорогу, а наступного дня молоді конгресівці взяли участь у великій прощі.

Василь ДОВБУШ,
молодіжна референтура КУН

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

27 травня національно-демократичні сили Івано-Франківщини вшанували пам'ять полеглих жертв тоталітарного режиму в меморіальному комплексі "Дем'янів Лаз".

Представники духовенства різних конфесій відправили поминальну панахиду за жертвами Дем'янового Лазу. Після завершення відправи відбулося віче-реквієм, на якому виступили народні депутати України Євген Гірник та Зіновій Шкутяк, голова Івано-Франківської облдержадміністрації Роман Ткач та інші.

За словами голови Івано-Франківської обласної організації КУН Євгена Гірника, "Дем'янів Лаз – це місце, яке стало початком національно-визвольної боротьби на Івано-Франківщині в кінці 80-х на початку 90-х років. Національно-демократичним силам необхідно об'єднатися заради пам'яті всіх тих, кого знищив тоталітарний режим, заради недопущення розколу України та перемоги на парламентських виборах. Оскільки лише тоді можна буде впроваджувати на державному рівні політику, підґрунтям якої є національна ідея".

Прес-служба ІФОО КУН

ЧЕРКАЩИНА

Представники молодіжної референтури Київської, Кримської, Львівської обласних організацій Конгресу Українських Націоналістів відвідали своїх однопартійців на Черкащині.

Розпочалися гостини молодих націоналістів з огляду унікального музею однієї книги – "Кобзаря" Т. Г. Шевченка, після чого вони побували у Свято-Троїцькому соборі, отримали благословення в отця Андрія Лотоцького.

Золотоніська районна організація КУН підготувала для гостей базу для відпочинку на Дніпрі.

Гості, а з ними члени молодіжної референтури Черкаської та Золотоніської районних організацій Конгресу здійснили поїздку історичними місцями Чигиринщини. Відвідали Холодний Яр, побували біля дуба Максима Залізняка, біля скіфських курганів, відбули молебень за упокій розстріляних нацистами 120 мешканців с. Буда, відвідали усипальницю Богдана Хмельницького, етнографічний заповідник, бастіон Петра Дорошенка, замкову гору Богдана Хмельницького, зупинилися в церкві УПЦ КП села Стецівки, зустрівшись з її парафіянами.

Учасники заходу відвідали місця, пов'язані з життям і творчістю поета Василя Симоненка. Наостанку поклонилися його могилі та могилі його мами Ганни та сина Олеся на Черкаському цвинтарі.

Голова Черкаської обласної організації Конгресу Любов Гафінова переконана, що такі спілкування молоді необхідні, висловила сподівання, що молоді націоналісти частіше гостюватимуть одне в одного.

Прес-служба ЧОО КУН

КИЇВЩИНА

Вихованці Вишгородської міської тенісної школи з Київщини взяли участь у міжнародному турнірі "Кубок Карпат – 2007", що проходив у Івано-Франківську. У змаганнях виступали також провідні спортсмени України, Румунії, Чехії, Росії, Ізраїлю, Молдови, Білорусі.

Наша команда прибула до Івано-Франківська завдяки фінансовій допомозі народного депутата України Андрія Лопушанського.

Вишгородці, незважаючи на порівняно невеликий досвід виступів у міжнародних змаганнях, чинили грізним суперникам гідний опір. Найвдаліше виступив лідер команди – друга ракетка Київщини, член КУН В. Кондратенко, який зайняв 15 місце. В. Сидорчук посів 18 місце, С. Грабчак – 19, Є. Яровий – 20, Р. Мурга – 24.

Валерій СИДОРЧУК,
директор Вишгородської тенісної школи, голова РО КУН

ВИСЛОВЛЮЄМО ПОДЯКУ ЖЕРТВОДАВЦЯМ НА ПАМ'ЯТНИК СЛАВІ СТЕЦЬКО

На пам'ятник Славі Стецько перерахували кошти:

1. Ануфріїв О. В. (м. Суми) – 2000 грн.
2. Боднар Марія (Вінніпег, Канада) – 500 грн.
3. Зобків Іван Андрійович (Львівська область) – 40 грн.
4. Казмала Арaслан Васильович (м. Ялта) – 150 грн.
5. Комарова В. Г., Комаров П. І. (м. Феодосія) – 100 грн.
6. Крищенко Володимир Михайлович (м. Миргород, Полтавська обл.) – 20 грн.
7. Куняшин Володимир Григорович (Херсонська обл.) – 60 грн.
8. Лупакови Євген та Ніна – 500 грн.
9. Ткачук З. В. (м. Луцьк) – 20 грн.
10. Харитонова Л. В. (м. Київ) – 25 грн.
11. Чугай М. Н. (Дніпропетровська обл.) – 30 грн.
12. Федь Юшка з Вінніпега (Канада) – 500 грн.
13. Вінницька обласна організація Конгресу Українських Націоналістів – 475 грн.
14. Запорізька обласна організація Конгресу Українських Націоналістів – 350 грн.
15. Київська міська організація Спілки офіцерів України – 300 грн.

Просимо вибачення за можливі неточності у написанні прізвищ, імен та по-батькові у зв'язку з невиразними текстами банківських виписок.

Леся БРАЦЮНЬ,
голова правління Міжнародного благодійного фонду ім. Ярослава Стецька

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОЛІТИКИ І НАРОД

Втім, кінець тижня змусив нас майже забути про міліцейські безчинства, оскільки вирішувалося принципове питання щодо парламентських виборів, а з ним – інші, також важливі. У п'ятницю ввечері Верховна Рада призначила новий склад Центрвиборчкому, який очолив дотеперішній представник Президента у Верховному Суді Володимир Шаповал. Кажуть, що Давидович поплатився посадою за те, що намагався бути "між вогнем". Причини можуть бути й інші, але справді, такі часи настали, що кожному держслужбовцю потрібно вибирати, під який дах пристати, оскільки зайва самостійність може серйозно зашкодити кар'єрі. (Проте прогресуємо: за часів Кучми альтернатива теж існувала, але тягла за собою ймовірність опинитися, в кращому випадку, у певний спосіб підвішеним, як той суддя з мельниченкових плівок)...

Того ж вечора Віктор Ющенко поновив Олександра Медведька на посаді генерального прокурора, що стало результатом частини компромісної домовленості глави держави з прем'єр-міністром. Хоча, якщо відверто, то метаморфози в керівництві цього відомства, які відбуваються останнім часом, викликають якщо не гострий сарказм, то вже точно гірку іронію і є темою для анекдотів. Принаймні, вкотре відставлений Піскун в оточенні журналістів намагався відверто блазнювати, єхидно відповідаючи на їхні запитання. "Медведько такий же справжній генпрокурор, як і Піскун", – не моргнувши оком відповів він на запитання про те, кого він наразі вважає керівником відомства.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

...Пізно ввечері у п'ятницю лідери "Нашої України" і БЮТ передали головуючому на сесії А. Мартинюку заяви про складання членами своїх фракцій депутатських повноважень, що було однією з передумов ухвалення нового закону про вибори.

У суботу відбулося третє засідання міжпартійного з'їзду блоку "Наша Україна", а також шостий етап міжпартійного з'їзду БЮТ, у ході яких припинено депутатські повноваження народних депутатів фракцій цих блоків. Подібні рішення стали реалізацією одного з положень спільної заяви Президента, прем'єра й спікера про дострокове припинення повноважень депутатів від опозиції. Після закінчення з'їзду "Нашої України" лідер блоку В. Кириленко заявив про те, що угода про створення блоку "Нашої України", "Народної самооборони" й "Української правиці" "готова на 95%", з чого можна зробити висновок про високу ймовірність консолідації цих сил на парламентських виборах, а також про те, що БЮТ йтиме на вибори окремо. Вочевидь, подібна конфігурація сил є, в силу різних причин, оптимальною, і дозволить обом опозиційним блокам набрати максимальну кількість голосів виборців.

Отож, вибори 30 вересня буде проведено за новим законом. Зміни, які прийняті нині, на думку більшості експертів, спрацьовують на користь коаліції. Зокрема, це спрощене право для виборців голосувати вдома, бар'єр явки не менш ніж 50% виборців, а також вимога нового закону за три дні до голосування повідомити, хто виїхав за межі України (стосується тільки тих людей, хто перетнув кордон за закордонним паспортом – тобто відбув до Європи). Однак головним є те, що вибори таки відбудуться, очевидно, що іншого виходу з політичної кризи наразі не існує, і це розуміють усі.

Проте дехто прогнозує, що представники коаліції, а надто Мороз з Симоненком, ще спробують якимось чином внести корективи у процес підготовки до виборів, вказуючи при цьому на деякі ознаки подібного сценарію. Зокрема, журналісти звернули увагу на факт поступового повернення в політику колишнього всесильного "сірого кардинала" Медведчука. Зрозуміло, що цей амбітний чоловік і невдатний голова партії, хоча й поставив жирного хреста на своїй партійній структурі, однак далекий від того, щоб зовсім усунутися від політики. Можливо, незабаром ми станемо свідками нових цікавих подій в українському суспільному житті, адже довго приховуваний тандем Мороза і Медведчука нарешті буде "легалізовано". Зрозуміло, що гратимуть вони, як і завше, проти Ющенка. Однак цікаво буде спостерігати, як намагатимуться ці двоє "скрутити роги" Віктору Федоровичу, при цьому використовуючи його як таран проти Президента, а також, як за подібних обставин діятиме загнаний за червоні прапорці Янукович.

Все це обіцяє гостру боротьбу, але не має нічого спільного з демократизацією суспільства, яке тим часом мовчки і переважно озлоблено спостерігає за політичними подіями, перебуваючи в статистах і чекаючи неминучої розв'язки драматичного дійства.

Допоки політики не усвідомлять, що вони зобов'язані працювати для українського народу, а не навпаки – до тих пір їх з багаторазово обдуреним народом розділятиме прірва, а самі вони не матимуть ніяких шансів на довіру людей.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

"РАША, ГУД БАЙ!"

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Ідеологи-мутанти розповсюджують нісенітниці про велич і вигідність російської мови та не розповідають правду, коли вона виникла і представники яких націй доводили її до пристойного вигляду. Ця мова запроваджувалася серед інших народів насильницьки, разом з окупацією. Розумників, які відкривали очі своїм націям на мову і характер загарбників, спецслужби знищували, приклеївши їм надумані звинувачення.

Наведу приклад із власного життя. Мене практично виганяють з Криму в село-резервацію для рабів, нахабно заявляючи, що Крим – територія росіян. Не дивлячись на те, що я живу в Криму 33 роки, мені досі не виділили ні землі, ні житла. Погрожують, застосовують силу, забороняють розмовляти рідною українською мовою, співати і грати на бандурі, продавати свої картини. Забрали шість картин, зруйнували вагончик, у якому жив, арештували рахунок у банку. Купив я гараж на 0,2 га землі і ось вже півтора роки намагаюся оформити документи на нього, і досі мені не дали цього зробити. Раніше часто арештовували, вигадували, як запроторити мене за грати, але їм це не вдалося. Розумію, що за радянської влади мене б давно вже посадили.

Якщо вдасться нам чи наступним поколінням українців вигнати ворогів, то і перевертні-хохли мусять піти за ними. Мороз, Янукович, Кравчук, Медведчук, Симоненко, Вітренко та їхні прислужники є (в кращому випадку) хохлами і саме тому не мають права на владу в Україні. Мабуть, розуміють це і тому підлістю намагаються насадити свою тиранію чужій для них українській нації. На знищення або приниження одного розумного українця, здатного повести людей за собою чи зробити щось реально добре для України, вони здатні кинути тисячі хохлів і сотні своїх. За подібною схемою вони діють також в інших країнах, де є російськомовне населення, готуючи плацдарм для окупації чи утримання окупованих територій.

Пам'ятаймо, що у важкі для Київської Руси часи Московія "прихватила" нас і нашу давню назву "Русь" та й зганьбила її. Весь цивілізований світ недолюблює Росію – імперію зла. Не дивлячись на це, росіяни і досі практикують тактику і стратегію Совєцького Союзу, намагаючись підлістю і силою заволодіти світом.

Михайло БІЛОЗОР,
бандурист, член КУН,
місто Ялта

Антон ТАЛІМОНЧУК

ПРОЗРІННЯ "ВНУКІВ ЗОНИ І ДІТЕЙ ШАНСОНУ "

"Відійдіте, недруги лукаві", – хотілося крикнути у зал Першого донецького муніципального телеканалу, де у програмі "На падіоме" зібралися переважно озлоблені українофоби, а також кілька українських патріотів. Темою дискусії було відношення на Донеччині до вояків ОУН-УПА. Сценарій цього дійства був як завжди незмінний. З одного боку – ерудовані, морально виховані, з високим інтелектуальним потенціалом українці. З іншого – "совки", шарікови і швондери, які живуть у світі по-хамськи нав'язуваних заяложених комуністичних штампів, над якими глумиться весь цивілізований світ. Ці позавчорашні будь-яку ахінею верзуть безапеляційно і впевнено. Коли їх слухаєш, то розумієш, що вони знаходяться на найнижчому щаблі розвитку. Відсутність доказових аргументів компенсують істеричним супроводом.

Я поставив собі за мету: з'ясувати, як могло статися, що українці, пройшовши найстрашніше горнило комуністичної ідеології, постали перед цивілізованим світом у різних іпостасях. Перші – навіть після концтаборів, колгоспів, трьох голодоморів, тотального знищення еліти – зберегли своє людське обличчя, благородство, яке було притаманне нашим пращурам з сивої давнини. Інші – мауглі, виховані в ленінській вовчій зграї, увірвались в цивілізований світ, з хижацьким оскалом несучи моральний розлад, суцільне пограбування, ненависть до патріотів, до чесних людей, що їх утримують, бо вони приречені на творчу безплідність.

Втім, повернемося до диспуту "На подіоме", головними героями якого були Владімір Корнілов, який не знає різниці між фашизмом і нацизмом, і його візаві зі Львова Марков – явно засланий козачок, що нібито мав захищати російською мовою ОУН-УПА. Він підтакував опоненту навіть тоді, коли той плів відверту нісенітницю. Слід визнати, що серед цієї публіки знайшлося декілька істориків з Донецького національного університету, які дали вичерпну наукову оцінку цим подіям. Проте дикуни перебивали їх, не давали говорити. Слушну думку висловила голова обласної організації КУН Марія Олійник, яка заявила: те, що відбувається – передвиборний шабаш, аби відволікти увагу народу від захмарних тарифів на комунальні послуги і розділити суспільство. Паразити репетують проти всього національного тому, що добре розуміють: національно-свідома, мисляча людина стане господарем на своїй прабатьківській землі і повернe назад все у нього пограбоване.

Однак, незважаючи на потуги шовіністів, сіоністів та інших ворогів України, навіть "внуки зони і діти шансону", якими є переважна більшість мешканців Донбасу, прозрівають: близько 20% тих, хто зателефонував до студії, віддали свої симпатії ОУН-УПА. І це вражаюча цифра, бо ще 10 років тому вона не перевищувала 2%. Як на мене, нам заважає зайва доброта і толерантність у двобоях з паразитами і демагогами. Мусимо чітко сказати, що окупована і завойована нація сама визначає і використовує засоби і методи відсічі окупантам, незалежно від того, хоч би під якими прапорами вони топтали нашу землю. Для того, аби стати господарями у своїй державі, українцям треба стати агресивнішими – бо плач свободи ще не дав нікому.

Наведу один приклад, як треба вгамовувати базікання завойовників, заброд. У 1994 році я балотувався до Верховної Ради України від Народного Фронту. На першій зустрічі з виборцями в залі з'явилось декілька чоловіків, у минулому кадебістів. Не давши мені сказати й слова, вони "дружньо" запропонували мені відповісти на запитання: "як ви нам у спини стріляли". Виправдовуючись, я б під градом заготовлених запитань був би просто зацькований. Тому відповів, що це ваші проблеми, що ви боягузи, показували спини німцям до самої Волги і Москви. І якби авіація Англії і США не розбомбила всю промисловість Рейху, то ви б добігли й до Тихого океану. Вже потім я їх запитав, де стріляли – в Рязані, Тулі, Тамбові? Відповідають – ні, в Західній Україні. Тут я ще раз запитую: а хто вас туди запрошував? І там ви знову показували спини, бо, бачите, смішно віддавати життя за якийсь незрозумілий інтернаціоналізм.

Треба визнати, що стосовно питання про вояків УПА не зовсім умотивовано повівся Президент України Віктор Ющенко. Замість того, аби визнати своїм указом їх боргами за волю України, він дав можливість окупантам і паразитам, в чиїх руках всі ЗМІ, полити ще раз брудом тих патріотів, що доживають у злиднях останні дні у внутрішньо окупованій Україні.

...Лише українець має синівське право побути з матір'ю-Україною на самоті. Тобто – без перевертнів, зайд і орд завойовників-заброд, без одіозних табачників і йому подібних осіб, для яких Україна є чужою.

м. Донецьк

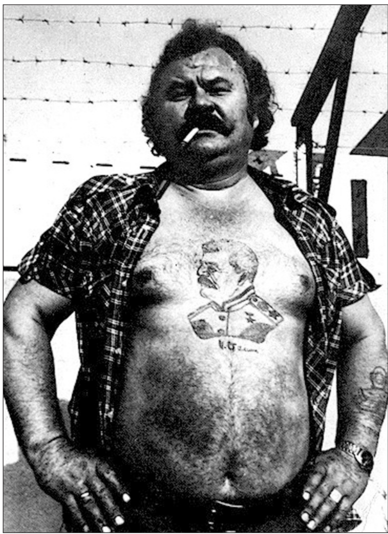

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ЩОБ ОКУПАНТОМ І НЕ СМЕРДІЛО!

Зносити символи колишнього СРСР в Україні і морально, і законно

Дмитро ОСТРЯНЕЦЬ

Монументальна пропаганда була і залишається важливою і невід'ємною деталлю російської (однаково – білої чи червоної) ідеологічної машини. Тому окуповані військами московитів, а потім анексовані Росією країни й досі вкриті густою мережею символів російської імперської влади. Вони й далі виконують свою мерзенну функцію: утвердження і збереження в свідомості людей ідеї непорушності російського панування на неросійській землі, підтримують культ російських окупантів, звеличують кривавих убивць українського, естонського, польського, чеського і несть їм числа народів.

Міжнародно-правове звільнення від російської залежності неодмінно тягне за собою звільнення ідеологічне. Тому цілком природним є бажання колись пригноблених росіянами народів позбутися символів своєї неволі. Водночас Росія докладає велетенських зусиль, щоб зберегти рабську свідомість у головах мільйонів своїх колишніх кріпаків. Кремлівські верховоди не приховують своїх загарбницьких цілей щодо незалежних сусідніх держав і зміцнюють ідеологічне підґрунтя власної експансіоністської політики на колишньому пострадянському просторі. Звідси така бурхлива й смердюча реакція Російської Федерації на перенесення "Бронзо(дубово-)голового Івана" з центру Таллінна на кладовище (шкода, що не на смітник).

Разом з тим, мужній крок естонського народу привернув увагу прогресивної громадськості колишніх країн соцтабору до задавненої проблеми. Зокрема, в Польщі пролунало: "Символи комуністичного терору, в тому числі й монументи, які увіковічують Червону Армію – відповідальну за цілий ряд злочинів щодо польського народу – повинні зникнути з вулиць польських міст і містечок. Польські учасники національно-визвольного руху, які неодноразово були свідками злочинів радянських солдатів і своїх власних комуністів заявили – час найвищий!" З цією метою міністр культури Польщі К. Уяздовський підготував відповідний законопроект. Суть цього документа в тому, що Червона Армія була не визвольною, а окупантом і не заслуговує на жодне вшанування.

Питання ліквідації російської окупаційної символіки порушено і в Румунії, Угорщині, Таджикистані, й інших країнах. Відповідне рішення прийнято у Львові. І цілком законно. Адже органи місцевого самоврядування зобов'язані виконувати урядові розпорядження, навіть із запізненням. Тому наводжу текст "забутої" урядової телеграми 1992 (!!!) року, вимоги якої і досі не виконано в більшості регіонів України.

Телеграма Урядова, м. Київ, 14.04.1992 року.

"За дорученням Президента України Л.Кравчука необхідно провести роботу з ліквідації символів неіснуючого СРСР та застарілих символів нашої держави. З метою недопущення псування та знищення під час зняття символів історичних, культурних, архітектурних пам'яток контроль за виконанням робіт покласти на компетентних відповідальних працівників адміністрації. Не підлягають демонтажу символи на меморіалах та надгробних пам'ятниках. Роботи проводити без зайвого ажіотажу в умовах забезпечення громадського порядку. Радник Президента України, керівник Служби Президента України по зв'язках з громадськими політичними організаціями та рухами М. Михальченко".

Відповідно, рекомендую міському голові Полтави А. Матковському і депутатам Полтавської міської ради прибрати з центру міста пам'ятник кату українського народу Бланку-Ульянову-Леніну, а не гальмувати встановлення монумента С. Петлюрі. Полтава – українське місто, і не буде купка ветеранів російських окупаційних військ-НКВС-СМЕРШу і їм подібних у ньому правити. Аніж займатися антиукраїнськими провокаціями, хай краще вони мерщій прикуплять собі земельки під власні поховання на території Росії. Бо гряде в Московії ринок землі – і доведеться шукати ділянок у Монголії. Українська ж земля окупаційного стерва не прийме.

Вищесказане стосується не лише Полтави, а й усіх без винятку населених пунктів України, в яких досі стовбичать пам'ятники більшовицькому ідолу та інші зловісні знаки колишньої московської імперії.

У рамках реалізації Указу Президента №879/2006 "Про всебічне вивчення та об'єктивне висвітлення діяльності українського визвольного руху та сприяння процесу національного примирення" до 65-ї річниці створення Української Повстанської Армії та до 100-річчя від дня народження Головного командира УПА генерал-хорунжого Романа Шухевича в Херсонській області створено обласний ювілейний комітет, який нещодавно провів фотовиставку "Українська Повстанська Армія: Історія нескорених". Вона експонувалася у виставковій залі Херсонської обласної наукової бібліотеки імені Олеся Гончара.

На презентацію не прибув жоден представник Херсонської облдержадміністрації.

У ГОЛІЙ ПРИСТАНІ ЗУПИНИВСЯ ЧАС?

Фотовиставка також експонувалась у Цюрупинську. Держадміністрація району підтримала цей захід.

Крім того, фотовиставку планувалось експонувати у Голій Пристані, для чого в райдержадміністрації було зареєстровано відповідний лист та проведено особисту зустріч із відповідальними працівниками райдержадміністрації щодо виконання відповідного Указу Президента України. Але при зустрічах відповідні державні службовці зацікавленості в реалізації заходу не виявили.

Повторно для вирішення питання стосовно фотовиставки було додатково написано листа голові Голопристанської районної ради та проведено зустрічі з представниками структурних підрозділів районної державної адміністрації (відділи культури та освіти).

Однак, доставивши експонати до Голої Пристані, організатори були змушені цілий день витратити на подолання перепон, створених районною держадміністрацією. Після безрезультатного відвідування Голопристанської ЗОШ №3, на центральному вході якої висить оголошення "Клич пионеров – всегда будь готов!", ми зрозуміли, що керівництво району "кістьми ляже", але не допустить проведення фотовиставки.

Іде відкрита інформаційно-психологічна війна, і покалеченими є душі молодих людей, яких тягнуть за собою мертві. І від позиції державних службовців значною мірою залежать результати цієї війни.

Ю. ВОЛЯНСЬКИЙ,
голова Херсонського обласного ювілейного комітету з відзначення 100-ліття з дня народження головнокомандуючого УПА Романа Шухевича та 65-ї річниці створення УПА

НА ЗАХИСТ РІДНОЇ МОВИ

Цивілізованому світу відомо про величезну об'єднуючу роль рідної мови у житті кожної нації. Всі держави, які дбають про свою безпеку, приділяють посилену увагу розвитку і захисту державної мови. Давні римляни казали: "Чия мова, того й держава".

Тож Президент України має застосувати всі владні повноваження, надані йому Конституцією, для захисту нашої державної мови.

На мою думку, як першочергові заходи, слід провести атестацію держслужбовців на знання державної мови; розірвати контракти з тими викладачами вищих навчальних закладів, які не викладають свої предмети українською мовою; вчителям середніх шкіл, які викладають українською мовою, доплачувати 15% до заробітної плати; ввести жорсткий контроль за вживанням державної мови в армії, МВС, МНС, СБУ та інших силових структурах; провести українізацію ЗМІ в найкоротші терміни; ввести новий правопис української мови; запровадити на Першому Національному каналі телебачення уроки української мови; створити в усіх містах і селищах України безкоштовні курси української мови для всіх бажаючих.

Такі кроки Президента будуть сприяти консолідації українців і побудові сильної незалежної України!

Микола ЗАРЕМБА,
голова Павлоградської МО КУН

КОНТРОВЕРСІЇ

ШАБЛЯ І ГРЕЧКА

Степан ПРОЦЮК

Нещодавно мій молодший син Захар попросив розповісти про козаків. Хоча він теж любить "спайдерменів" та мультики, але генетична пам'ять – річ чіпка і зринає несподівано. І я почав говорити, майже у дусі колишніх галицьких бестселерів Андрія Чайківського "На уходах" і "За сестрою". Говорив я синові одне, а думалось різне…

Пам'ятаєте Шевченкове: "Не кишені трусить, їдем різать, палить і братів визволяти"? І визволяли, і різали, і вбивали. Заледве чи зараз хтось може уявляти запорізьких козаків як мирних добродушних гречкосіїв із гостинними сентиментальними усмішками. Ба, більше! – вони були антиподами гречкосійству. Вони були прообразом майбутньої армії УПА. Вони порятували націю від яловості і фемінізації. Своїми голомозими черепами, сережками у вухах і екстравагантними "оселедцями" вони наводили жах на воріженьків, щоб вільно проростала та ж гречка у своїй сторонці.

Звичайно, що ненависники обзивали козацтво "плямою історії". Але якої? У будь-якому разі не історії вільних народів, а імперської. Правда, докався до козакофобії і ексцентричний Пантелеймон Куліш. Там, де Шевченко романтизує ("не вернуться запорожці, не встануть гетьмани, не покриють Україну червоні жупани"), Куліш іноді бачить стихію, сваволю і розгнузданість козацького демосу. Але ж "Чорна рада" – це теж Куліш. Як і оди Катерині II, що "роздавила" Січ. Але і раннього, і пізнього Куліша слід сприймати у всій цілісності його болючих світоглядних пошуків та суперечностей. А це вже завдання професійних знавців його творчості, якщо такі у нас є…

Інститут гетьманату – це і Хмельницький, і Дем'ян Многогрішний, і Мазепа ("З Полтавського бою розбитий гетьман вертав одинокий Мазепа"). Нам нізвідки взяти іншої історії, окрім тієї, що маємо, часто із бромом та ціанідами. Але гетьманат – це і шабля як символ. У 1775-му році Запорозьку Січ під орудою генерала Текелія і за наказом тієї самої Катерини було зруйновано. Символічна козацька шабля почала зсередини проростати гречкою… Адже багато колишніх січовиків стали хліборобами. І та шабля, що колись досмерти лякала воріженьків, потім хіба що приходила у сни, соромлячи і непокоячи колишніх лицарів, а відтак гречкосіїв, що вдень хвилювалися за маєтки та урожаї…

Частина козаків утворила Задунайську Січ. Частина – померла на полі бою. Мертві сорому не мають. Хтось став тюремним мучеником, як останній кошовий отаман Петро Калнишевський. А останній гетьман Кирило Розумовський повернувся до царських брязкалець. Себто багатства і регалій. Як колись казали радянські ідеологи, два світи – два способи життя…

А містична шабля, яка пам'ятала Конотоп і Берестечко, Батурин і Корсунь, солод перемоги і безум поразки, за Шевченком, "нас тут триста, як скло, товариства лягло", лежала у якійсь хліборобській комірчині чи панопитькумі Яворницького – і крізь її метафізичне тіло вільно проростала гречка… Але наші воріженьки заспокоїлися і забули про двоїстість магічної шаблі. Крізь гречку на шаблі непокірними гілками проростала потреба опору, а не лише інтелігентських "малих справ" і народницьких просвітянських каганців. Так виникає український національний опір двадцятого століття. Так на початку двадцять першого виникає Майдан. Адже шабля і гречка ніколи не можуть гармонійно співіснувати…

Гречка полюбляє лагідні робочі руки. Шабля – свободу і непокору. Гречка терпляча до смороду і насильства. Вона годує будь-чий рот. Шабля протистоїть склеротичному історичному безпам'ятству. Кажучи іншими словами, гречка – це забуття. Шабля наділена пам'яттю. Гречка і гречкосійство буде сприймати, допустимо, бій під Крутами як національне свято. Шабля із її пам'яттю про козаків-характерників і пролиту кров невинних – як національну скорботу.

Шабля не потребує оплакування і верескливих підвивань, які ми, мовляв, нещасні. Шабля – це не лише опір і сила. Найперше ця козацька зброя символізує дух, стоїцизм і незламність. Я переконаний, що і сьогодні містична козацька шабля не стала музейним реліктом, який припадає порохом байдужості і забуття.

А. ТРЕТЯК,
доктор економічних наук, професор,
член-кореспондент Української
академії аграрних наук

СУСПІЛЬСТВО

ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ

Склалася парадоксальна ситуація: стримувати ринок землі економічно невигідно, а правовий захист учасників ринку відсутній.

Світлина Олекси ВАЩЕНКА

До ХХ століття культ землі, землеробства й аграрних відносин визначав формування духовного простору України та її моральних імперативів. У поєднанні з універсальними християнськими цінностями це визначало розвиток усіх сфер життя українського суспільства. Ігнорування цих ментальних факторів українського духовного простору завжди приводило до невдач реформ.

Земельна політика і земельні відносини поки що не знайшли свого місця серед категорій і принципів культурологічного і філософсько-антропологічного підходів, однак без політичної і виробничої культури в сільському секторі економіки не може відбуватися подальший розвиток нашого суспільства, його вихід із кризи.

Філософи, соціологи, політологи виявилися не готовими до осмислення процесу формування духовного простору в сільській місцевості. Тим часом дослідження проблем, пов'язаних із земельним питанням у житті народу України, має не тільки виняткову практичну, а й наукову значимість. Одним із головних для України, яка вступила у смугу ринкових перетворень, є питання організації і функціонування земельного ринку. Це питання поки що не вирішене, хоча земельний ринок у неорганізованому вигляді та неврегульованому варіанті вже діє.

Загальна ситуація на українському ринку землі переважно визначається політикою, що її проводить держава у сфері перетворення земельних відносин, пов'язаних з приватизацією землі, законодавчим закріпленням права громадян на одержання землі у приватну власність шляхом купівлі та інших цивільно-правових угод із землею. Тут задіяно складний правовий механізм, основу для формування якого складає принцип вільного підприємництва як необхідної умови різноманіття власності господарювання.

Так, у новій редакції Кодексу України про землю введено дві глави (20 і 21): "Придбання земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод" та "Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах", які врегульовують питання набуття земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод. Водночас законодавець у перехідних положеннях Кодексу ввів мораторій спочатку до 1 січня 2005 року, а потім до 1 січня 2007 року на продаж або інший спосіб відчуження належних громадянам та юридичним особам земельних ділянок для ведення фермерського господарства, іншого товарного сільськогосподарського виробництва та земельних часток (паїв), крім міни, передачі їх у спадщину та при вилученні для державних і суспільних потреб. Така заборона теж пояснюється відсутністю державної реєстрації земельних ділянок в обсягах, визначених Кодексом, та системи регулювання ринку землі державою, яка, за Конституцією України, гарантує права власності.

Регулювання ринку землі державою має на меті: реалізацію конституційних прав громадян на земельні ділянки та обов'язків, пов'язаних із володінням ними; встановлення на ринку визначеного порядку та умов для роботи всім його учасникам; захист учасників від недобропорядності, зловживання, незаконних дій; забезпечення вільного ціноутворення на земельні ділянки відповідно до пропозицій і попиту; створення умов для інвестицій, які стимулюють підприємницьку діяльність у сфері виробництва; оздоровлення екологічного середовища, досягнення економічного зростання, зниження безробіття, вирішення житлової проблеми та інших суспільних цілей; справедливе оподаткування земельної власності та учасників ринку землі; створення сприятливих умов вирішення продовольчої безпеки і житлової проблеми в країні і регіонах.

Проблема для держави полягає у виборі найбільш ефективних, адекватних її умовам і особливостям способів і пропорцій прямого управління і непрямого регулювання земельних відносин, ринку і використання земельних ресурсів.

Питання регулювання обороту земель сільськогосподарського призначення знайшли законодавче забезпечення у більшості країн світу. А саме: у Болгарії сім'я може мати у власності не більше 30 га, а в районах інтенсивного землеробства – не більше 20 га; діє 10-річний мораторій на купівлю земельних ділянок, одержаних у власність із державного і общинного (колективного) земельного фонду. У Німеччині введено дозвільну систему на відчуження земель сільськогосподарського призначення. В Австрії при укладанні угод потрібен дозвіл компетентних земельних органів; передача у власність іншим особам допустима лише з дозволу відповідної комісії земельного обороту, який видається за умови збереження міцних селянських господарств та створення економічно здорового середнього і дрібного землеволодіння. В Іспанії забороняється дроблення селянських господарств нижче встановленого мінімального розміру земельної власності та розміру, що дозволяє здійснювати комплекс відповідних землевпорядних заходів. У Фінляндії сільськогосподарська земля може бути передана тільки фермеру або особі, яка бажає ним стати та одержала спеціальний дозвіл в разі його проживання на віддалі більше 20 кілометрів від купленої земельної ділянки; придбання додаткової земельної ділянки дозволяється, якщо його власне селянське господарство є прибутковим. У Франції власник не має права продати землю будь-кому, а повинен запропонувати свою земельну ділянку фермерам чи сільськогосподарським орендаторам.

Отже, як бачимо, в різних країнах існують регуляторні обмеження щодо обороту земель сільськогосподарського призначення.

Тому завершення трансформації земельних відносин в сільському господарстві України та введення землі в економічний оборот потребують максимального врахування зарубіжного досвіду і суміщені функції власника землі та товаровиробника...

При продовженні терміну дії мораторію на відчуження земель сільськогосподарського призначення для товарного виробництва у числі основних мотивів була відсутність Закону України "Про земельний кадастр" та відсутність сільської інфраструктури ринку земель та їхньої реєстрації.

Законодавче поле залишається досі неврегульованим. Більше того, ні уряд, ні Держкомзем, ні Мінагрополітики майже нічого не роблять для формування інфраструктури ринку землі. Водночас ринок земель на несільськогосподарські угіддя існує, і це сприяє спекуляції (тіньовому ринку сількоспдарських земель). Адже при зміні цільового призначення земель сільськогосподарського призначення на землі під забудовою їхня вартість зростає у 5 і більше разів. Однак селяни від того нічого не отримують.

Як показує аналіз, здійснені заходи земельної реформи не привели до збільшення виробництва сільськогосподарської продукції.

Результатом паювання земель у сільськогосподарських підприємствах є подрібнення великих земельних масивів, нестабільність землекористування, неврегульованість земельних відносин для власників земельних часток (паїв), короткотерміновість оренди землі, нестабільність сівозмін тощо. Ці та інші фактори вплинули на рівень використання земель. Вони потребують відповідного регулювання з боку держави у процесі функціонування ринку земель.

Це вплинуло і на рівень життя населення. Складовими цього процесу стало зубожіння народу, зростання безробіття у всіх його формах, деградація кадрового потенціалу, наростання депопуляції. За роки реформи чисельність населення України зменшилася з 52 мільйонів осіб до 48 мільйонів. Село втратило більше 2 мільйонів чоловік, що становить половину загального обсягу скорочення населення України. І це при тому, що частка сільського населення у загальній чисельності складає 32 відсотки. За останні півтора десятки років чисельність сільського населення України зменшилася на 10,2%. Домінуючим стало перевищення смертності над народжуваністю, що охопило всі регіони.

Зменшення чисельності сільського населення України внаслідок депопуляції в сучасних умовах звужує демографічну і соціальну базу відтворення трудового потенціалу сільських територій і є ознакою погіршення соціального середовища їх розвитку. Внаслідок втрати населення частина сіл переходить з категорії великих до категорії середніх, а далі – малих. Найменші ж села після повного обезлюднення перестають існувати (знімаються з реєстрації). Тільки у 1991–2003 роках загальна кількість сіл зменшилась на 229 одиниць, а до 2005 року з реєстрації знято більше 400 сільських населених пунктів.

Відмирання сіл означає втрату сільським господарством опорних пунктів свого функціонального розвитку...

Особливо важливо не допустити остаточного відмирання сіл у районах, де воно може призвести до виведення землі з господарського вжитку, запустіння території. Тим часом, як показують дослідження, такий розвиток подій цілком імовірний. Тому в проекті Закону України "Про ринок землі" викладені особливості ринку земель сільськогосподарського призначення до українських умов. Вони врегульовують: права іноземних юридичних осіб та громадян, осіб без громадянства на придбання у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення; граничні розміри й вимоги до місця розміщення земельних ділянок сільськогосподарського призначення; обов'язки особи провести відчуження земельної ділянки сільськогосподарського призначення, яка не може їй належати на правах власності; примусовий викуп земельної ділянки сільськогосподарського призначення; переважне право купівлі земельних ділянок; сільські товариства з регулювання обороту земельних ділянок; обов'язки сільських товариств з регулювання обігу земельних ділянок.

Чим швидше настане порядок у царині землекористування України – тим краще для українців. Адже визначеність вселяє впевненість у дні завтрашньому.

КОЛИ Ж "НАШЕ" ВІЙСЬКО СТАНЕ НАШИМ?

Протягом життя довелося мені побувати в різних куточках землі. Народився на Дніпропетровщині, довго жив на Кіровоградщині, навчався в Сибіру, служив у Німеччині та Росії та, нарешті, повернувся додому, бо своє є своє, а на чужині – ми чужинці "бандеровцы", "хохлы", "суслики малоросийские" і т. ін.

Чого тільки я не чув і не відчув через те, що я українець, що співав українських пісень, розмовляв інколи українською.

Не раз я ставав свідком того, як в радянській армії офіцерам-українцям не давали службового росту, робили з них порушників, зводили на них наклепи, не давали можливості вчитися в академіях, навіть в партію "капеерэсну" не приймали. Ще в 90-ті роки, уже в незалежній Україні, офіцерам-українцям важко доводилося служити.

Близько двох років тому я перебував в одній із частин підрозділу ППО на Дніпропетровщині у службових справах. Проходячи по штабу полку, звернув увагу на іменні вказівки власників кабінетів. Серед них не було жодного українського прізвища. Згодом, поспілкувавшись з військовиками, я не виявив жодного патріота чи хоча б співчутливої до України людини. А поки чекав на "аудієнцію", побачив приголомшливу сцену в коридорі. Один з офіцерів зупинив двох солдатів, що йшли і розмовляли українською мовою, яка засвідчувала, що вони із Західної України. Зауваження офіцера я запам'ятав на все життя: "До каких пор вы будете разговаривать на нечеловеческом языке?" А потім, звернувшись до іншого офіцера, насмішливо додав: "Идиоты!". І таке неподобство коїться в армії незалежної України. Коли ж армія наша стане українською? Коли в ній служитимуть українці, а не пройдисвіти, що забули навіть, якій державі вони служать? А чи служать вони взагалі?

Стефан СЕБЕРНИЙ,
м.Дніпродзержинськ
Дніпропетровської обл.

ЦЕ НАША ІСТОРІЯ

СОБОРНА ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНИ

1–2 червня

355 років тому (1652) біля гори Батіг на Брацлавщині (тепер – Вінницька область) козацьким військом було розгромлено поляків на чолі з гетьманом Мартином Калиновським.

2 червня

200 років тому (1807) народився український живописець Іван Сошенко, який відіграв суттєву роль у викупі з кріпацтва Тараса Шевченка. Помер 18 липня 1876 року.

65 років тому (1942) в Омську народився художник-мультиплікатор Едуард Кірич, творець фільмів "Як козаки у футбол грали", "Як козаки олімпійцями стали", "Пригоди козака Енея", "Як козаки наречених визволяли" тощо.

65 років тому (1942) у Сімферополі новостворений український музично-драматичний театр під керівництвом Петренка показав першу виставу "Запорожець за Дунаєм".

3 червня

80 років тому (1927) помер український фольклорист, композитор, хоровий диригент Порфирій Демуцький, котрий зібрав понад 700 народних пісень. Народився 22 березня 1860 року.

20 років тому (1987) у США помер активний учасник українських визвольних змагань 1917–1921 років Василь Филонович. Народився 1897 року.

4 червня

405 років тому (1602) у поході на Лівонію загинув козацький гетьман Самійло Кішка.

130 років тому (1877) народився живописець Михайло Панін, який працював у галузі історичного жанру. Помер 20 грудня 1963 року.

75 років тому (1932) народився український фізіолог, академік НАНУ Володимир Скок.

5 червня

315 років тому (1692) Петро Іваненко (Петрик) підписав українсько-кримську угоду, що повністю заперечувала "Березневі статті" 1654 року і перекреслювала переяславську традицію щодо протекторату московського царя.

150 років тому (1857) в с. Максимівці (тепер Ічнянського р-ну Чернігів. обл.) народився патолог і мікробіолог Володимир Підвисоцький, засновник школи українських патологів та бактеріологів. Помер 5 лютого 1913 року в Санкт-Петербурзі.

90 років тому (1917) українці Царицинського гарнізону підтримали Український генеральний Військовий комітет.

90 років тому (1917) члени Сучавського українського військового гуртка заявили про підтримку Центральної Ради.

80 років тому (1927) народився український громадський і політичний діяч, Президент УНР в екзилі (1989–1992) Микола Плав'юк.

6 червня

160 років тому (1847) народився український громадсько-політичний діяч, педагог, історик Олександр Барвінський. Помер 25 грудня 1927 року.

7 червня

330 років тому (1677) народився ректор Києво-Могилянської академії в 1711–1716 роках Феофан Прокопович. Помер 8 вересня 1736 року у Петербурзі.

165 років тому (1842) у Сквирському повіті на Київщині народився доктор медицини Іван Сікорський, який перший у світовій науці застосував експериментальний метод при вивченні дитячої психології. Власну унікальну бібліотеку подарував Київському університету. Помер 14 лютого 1919 року.

90 років тому (1917) делегати фронтових частин Кубанського війська привітали створення Українського Генерального військового комітету.

65 років тому (1942) помер український громадський, державний і політичний діяч, історик В'ячеслав Прокопович. Народився 10 червня 1881 року.

8 червня

170 років тому (1837) у Харкові помер творець перших бойових ракет генерал-лейтенант Олександр Засядько. Народився 1779 року в с. Лютенька нинішнього Гадяцького району Полтавської області.

170 років тому (1837) в Острогозьку Воронезької губернії народився видатний художник Іван Крамской, у творчому доробку якого – портрет Тараса Шевченка, "Русалки", "Місячна ніч" тощо. Помер 1887 року в Петербурзі.

125 років тому (1882) у селі Сріблянці біля Бахмута Катеринославської губернії народився відомий український політик, міністр пошт і телеграфу, земельних справ УНР, організатор Українського громадського комітету в Чехословаччині Микита Шаповал. Помер у Ржевницях біля Праги 25 лютого 1932 року.

90 років тому в Києві помер відомий громадський діяч, колекціонер західно-європейського та східного мистецтва, засновник Музею мистецтв (нині – Музей Варвари та Богдана Ханенків) Богдан Ханенко. Народився 4 лютого 1849 року на Чернігівщині.

9 червня

315 років тому (1792) перші відділи запорозьких козаків висадилися на Тамані. Того ж року вони заснували 20 поселень-куренів, за якими збереглися січові назви.

10 червня

90 років тому (1917) у Києві відкрився І Всеукраїнський селянський з'їзд, який підтримав політику Центральної Ради, спрямовану на здобуття автономії України.

90 років тому (1917) українці Томського гарнізону підтримали Український Генеральний Військовий комітет і заявили про готовність виконувати його накази.

90 років тому (1917) загальні збори Української військової громади Казані підтримали автономію України і зажадали українізації місцевого гарнізону.

75 років тому (1932) польський суд у Львові засудив студента Михайла Колодзінського на рік тюрми за доповідь в Академічному домі "Націоналісти і військове виховання".

11 червня

125 років тому (1882) у Києві народилася відомий археолог скіфської доби в історії України Ірина Фабрициус. Померла 6 січня 1966 року.

90 років тому (1917) за ініціативи Далекосхідної української учительської спілки у м. Микольську-Уссурійському відкрився Перший Всеукраїнський з'їзд діячів і громадянства Далекого Сходу, на якому було обрано тимчасовий Далекосхідний Український виконавчий комітет на чолі з Онисимом Ступаком.

90 років тому (1917) В'яземська українська військова рада ухвалила сформувати окремий український полк.

90 років тому (1917) рада Українського військового клубу імені гетьмана Петра Дорошенка в Сімферополі ухвалила рішення про формування українського полку.

12 червня

90 років тому (1917) українці Азовського полку підтримали Центральну раду та українізацію російської армії.

130 років тому (1877) народився військовий діяч Семен Овод, який в Українському військово-морському флоті з весни 1918 року очолював Головний Морський штаб і водночас був товаришем міністра Морських справ.

13 червня

195 років тому (1812) народився філолог-славіст, історик, професор Харківського університету Ізмаїл Срезневський. Помер 21 січня 1880 року.

90 років тому (1917) помер український геолог, член-кор. Петербурзької АН Олександр Клоссовський, який створив українську школу метеорологів. Народився у 1846 році.

14 червня

140 років тому (1867) народився історик, етнограф та фольклорист і джерелознавець Митрофан Довнар-Запольський. Помер 30 вересня 1934 року.

25 років тому (1982) мистецький керівник і диригент Українського оперного товариства в Канаді Володимир Колесник запропонував до 1000-ліття Хрещення Руси-України видати 35 концертів духовної музики Дмитра Бортнянського.

15 червня

65 років тому (1942) Провідник Українського Центрального Комітету Володимир Кубійович покликав до життя в окупованому гітлерівцями Львові Об'єднання праці українських студентів (ОПУС), затвердив його правильник та іменував головою доктора Богдана Лончину.

16 червня

140 років тому (1867) у Києві народився відомий генетик, академік АН СРСР Георгій Надсон. Помер 5 грудня 1940 року.

Підготував Володимир СЕРГІЙЧУК, професор, доктор історичних наук

Закінчення в наступному числі.

СПОГАДИ БІЛЯ ДОРОГОЇ СВІТЛИНИ

На жаль, відійшли у минуле ті часи, коли на теренах нашого краю діяло чимало культурно-просвітницьких товариств, різних громадських формувань, які всіляко сприяли утвердженню українського духу, гордості за свою націю. Часто згадується мені одне з них – товариство "Відродження" при Торговельній школі міста Чорткова Тернопільської області, очолюване лікарем Павлишиним (на світлині – у центрі), членом якого була і я. Товариство дуже багато робило для виховання у молоді любові до України: читалися лекції про національну свідомість, моральну чистоту, про шкоду алкоголю і тютюнопаління. Був створений хор, в якому виконувалися патріотичні і ліричні пісні. Відзначалися річниці знаменних дат. З викладачів пригадую класного керівника Паладійчука, а ще Багоноса і Коцюбу.

Особливо запам'яталося, як ми вшановували річницю смерті Івана Франка. Зробили бутафорну скелю, біля якої учениця Неля Фецоляк декламувала вірш "Каменярі". Внизу біля скелі стояли два учні – "каменярі" – з піднятими молотами, одягнені у шаровари, без сорочок. Один з них – Степан Сталений – майбутній вояк УПА. У той час він був другом мого односельця Зиновія Марцінковського. (На світлині він тримає медичну емблему товариства "Відродження", справа над ним вгорі – Степан Цибульський. Є на світлині і я – в третьому ряду крайня зліва).

Чи не у кожній родині мого села є книжка "Село Джурин". У ній розповідається, що в сім'ї Марцінковських було три сини, які стали членами ОУН-УПА.

Найстарший – Ярослав, 1922 р. н., вступив до лав ОУН у 1944 р., загинув у 1947 р. в селі Жижномир Бучацького району.

Середній син – Зиновій народився у 1923 р. Оунівцем став восени 1943 року. Закінчивши старшинську школу УПА в Карпатах, під псевдо "Марко" брав участь у багатьох боях. Загинув під Бродами 8 лютого 1944 р. Посмертно нагороджений Золотим Хрестом бойової заслуги.

Третій син – Олександр, 1925 р. н., навчався у Чортківській гімназії. У 1944 р. закінчив Старшинську школу УПА. Загинув у 1950 році в лісі під селом Цвітова Бучацького району.

У книжці згадується ще про одного сина Марцінковських – Лева, доктора наук, ім'я якого стоїть в одному ряду з прізвищами активних зачинателів національного відродження Джурина: Дмитра Сисака, Миколи Коцюка, Степана Юрчишина, Кирила Цетенди та десятків інших поважних громадян.

Пригадується мені випадок, який докорінно змінив усі мої життєві плани.

...Однієї ночі вікна нашого будинку зненацька освітили ліхтарями, почувся сильний гуркіт у двері. На подвір'ї було повно ковпаківців. Коли я вийшла з хати, мені наказали йти до стодоли і лізти на горище. Їхній командир грізним голосом сказав: "Пасматри харашенько, нет лі там бандьоровцев". Я знала, що їх там немає, бо вони були там всього... два дні тому! Важко уявити, що могло статися з усіма нами, якби повстанці були тоді у нас. Того разу все закінчилося для нашої сім'ї щасливо. І я зрозуміла, що вже більше ризикувати не можна, адже ковпаківці просто так не приходять.

...Розпрощалася я зі своєю улюбленою роботою завідувача сільської бібліотеки, з мрією про заочне навчання, яке збиралася розпочинати, з дорогими батьками і виїхала з села, щоб не повторити долі моїх дорогих подруг, котрих червоні карателі арештували і вивезли освоювати Сибір.

Часто з невимовним болем і великою тугою згадую я своїх односельців. Хоч минуло вже стільки літ, але не маємо ми права забути жодного патріота, який віддав своє життя за свободу та незалежність України.

Євгенія БРАТКІВ-НАГІРНЯК, м. Чортків Тернопільської області

"ТАКИЙ НЕ ЗНАЧИТЬСЯ..."

Жив колись у селі Ромашівці Чортківського району Тернопільської області Павло Пилипович Семирозум – мого діда рідний брат. Народився він 1882 року. Пережив не одного польського правителя, та Сталіна пережити йому не довелося: як забрали його в квітні 1941 року москалі-"визволителі", так він уже й не повернувся з їхніх катівень.

У Павла Пилиповича був зять Степан Павлович Онищук, 1911 року народження. Виріс сиротою, закінчив у Чорткові гімназію. Успадкував від батьків чималий грунт, та не зміг довго його обробляти. У вересні 1940 року за ним зачинилися двері більшовицької темниці.

Син Степанів, який народився у квітні 1941 року, вже коли батька не було, вирішив дізнатися про подальшу долю батька. Та на його запит до органів влади була відповідь: в архівах спецслужб такий не значиться... Те ж саме відповіли і на запит про долю Павла Семирозума.

Московські кати все робили для того, щоб українці зникали з лиця землі безслідно.

І сьогодні Москва та її "п'ята колона" в Україні не перестали готувати безіменну могилу всьому українському народу. Тож, братове, будьмо пильними!

Євген СЕМИРОЗУМ, член КУН, депутат райради, м. Чортків, Тернопільська область

ЧЕРВНЕВІ ПОДІЇ

1963 РОКУ В КРИВОМУ РОЗІ

А. ДОЛЬЧУК, доцент

Директор готував партійних та комсомольських активістів до розправи над своїми ж робітниками, давав інструкції, як і чим озброюватися. Як вони діяли, буде видно далі. Люди це бачили, але відступати не бажали, бо вже вдихнули повітря свободи. Зранку 17 червня стали збиратися невеликі групи, які з часом збільшувалися. "На другий день, – говориться в партійному документі, – у дворі районного відділка міліції увесь час перебували люди, обмінюючись думками про те, що трапилося, але в другій половині дня зібралася досить велика група людей, які вимагали видачі міліціонерів, що застосували зброю".

Досить було вжити заходів, викладених у телеграмі, аби конфлікт полагодити. Але й цього разу нічого не робилося. В розгніваному натовпі поширилася чутка про смерть поранених дівчини та юнака. Представників від мітингу возили до лікарні, де вони побачили, що поранені живі і в непоганому стані. Однак це не заспокоїло людей. Деякі факти свідчать, що з ними ще можна було домовитися. П. Са-ворський (він був тоді першим секретарем райкому КПУ) у своїх спогадах пише, що він разом із секретарем міськкому КПУ Ф. Пічужкіним намагався відвести людей від міліції на стадіон. Вони охоче пішли на це. Там в ході гострих суперечок було обіцяно виконати їхні вимоги. Люди почали розходитись. Але трапилося непередбачене. Всі плани мирного врегулювання провалилися. До палацу культури зателефонував заступник начальника УВС підполковник В.І. Юсупов. Трубку взяв О. І. Чорний. Було наказано розділити резерв на два загони й рухатися до міліційного відділка, заблокувати всі виходи. Озброєні міліціонери швидко вишикувались і рушили проспектом Металургів на місце визначеної дислокації. Першу колону очолив начальник центрально-міського РВС підполковник В. К. Соболєв, а другу – підполковник О. І. Чорний. Очевидно, вони сподівалися, що поява міліцейських сил переляває бунтівників і вони розбіжаться. Але цього не сталося. Юнаки освистали їх і стали кидати в них камінням. Пізніше полковник Чорний розповідав, що йому довелося пройти через всілякі воєнні труднощі, але такої ганьби він не переживав ніколи.

Заблокувавши виходи до арки, підрозділ Соболєва перекрив усі підходи з тилу. Заблокували й підходи з вулиці Революційної (тоді там різних прибудов не було). Натовп прорвав міліцейські заслони. Виникла загроза рукопашного бою. Частині командирів і рядових міліціонерів довелося відступити і рятуватися у приміщенні міліції (близько 100 чоловік). Інші втікали хто куди, їх наздоганяли і били. Серед міліціонерів були поранені. Для розгону маніфестантів спробували використати пожежну машину. Дехто каже, що людей поливали, а інші, що лише хотіли налякати. Але спроба не вдалася. Бунтівники перерізали шланги, перевернули автомобіль, перекрили всі крани. Водія не зачіпали. Беззбройний натовп (якщо не брати до уваги биту цеглу та каміння) розсіяв майже півтисячний підрозділ міліції на чолі з полковником та підполковником. І це після вчорашнього застосування міліцією зброї! Зрозуміло, що результати переговорів втратили сенс. Міліція, посилаючи сигнали про порятунок, чекала підкріплення. Ще раніше, відчуваючи небезпеку, керівники області та міста просили у М. С. Хрущова дозволу використати військо. Тут особливу активність виявили секретар обкому компартії Чебриков та обласний прокурор Чубар. Раз по раз телефонували до Москви. Вони дуже зраділи, коли дізналися, що до Соцміста вирушили підрозділи місцевої танкової частини. А з Дніпропетровська на автомобілях – воїни внутрішніх військ. Армія йшла на Кривий Ріг, щоб воювати з беззбройним народом.

А тим часом прибув новий підрозділ міліції, що мав допомогти оточеним! Але прибулі також змушені були сховатися за дверима відділення міліції. Прибуття підмоги ще більше розлютило повстанців. Вони кидали каміння у вікна, стали проникати у приміщення райвідділу, викидати на вулицю сейфи, документи та палити їх. Полковник Чорний згадує, що у повстанців була зброя. Але офіційні документи цього не підтверджують.

Міліціонери з кабінетів перебралися в коридор, зачинили двері й забарикадувалися. Був перерізаний кабель телефонного зв'язку. Двічі повстанці штурмували двері. Чи уявляли вони, що їх чекало, якби вони прорвалися? Вони були беззбройні, а їхні противники озброєні до зубів. Чи думали вони, що йдуть на вірну смерть? Очевидно, їх охопив азарт, вони звільнилися від страху.

Скільки людей брало участь у подіях? Іван Глінка називає цифру 600. Багато очевидців твердять, що їх було набагато більше. Вся територія, підходи та виходи, прилеглі двори були заповнені, людей було більше тисячі. Пономарьов-Беседін пише, що на мітинг прибували мешканці з інших районів. Він зазначає, що присутніх було кілька тисяч.

Саме в цей час міліціонери, які сховалися в підвалі, через вікна почали стріляти в натовп. Були вбиті та поранені.

Пономарьов-Беседін пише, що Соцмісто буквально вибухнуло, був захоплений телеграф, переверталися й підпалювалися міліцейські й пожежні машини, люди били міліціонерів, і їм небезпечно було з'являтися на вулицях. Щодо інших фактів, то тут є перебільшення. Було спалено 2 мотоцикли, перекинуто пожежну машину, порізали її шланги, вогнем знищено частину меблів, вибито вікна. Вранці була викликана бригада житлового управління, яка швидко ліквідувала пошкодження. Люди, які приходили, майже нічого не помічали. Міліція більше в це приміщення не поверталася, їй було виділено інший будинок. Але повернімося до баталії на Соцмісті. Оточених у будинку охопив панічний настрій. Серед них були не лише криворізькі міліціонери, а й інші представники влади. Зокрема, завідувач відділу обкому компартії Божко, начальник обласного управління генерал Мельник, прокурор області Чубар. Їм справді загрожувала сумна перспектива. Хоча бунтівникам не вигідно було палити приміщення, бо на горішніх поверхах вони самі мешкали.

Дійшли чутки про інші виступи, але вже хуліганського характеру. Про це пише в своїх спогадах полковник В. Коваль. Коли вся криворізька міліція була мобілізована на Соцмісто, в районах майже не стало міліціонерів. Кримінальні елементи почали грабувати магазини, перехожих.

Охоплені панікою представники правлячої еліти стали думати про порятунок. Окремі з них перевдяглися в жіночий одяг і через вікно другого поверху втекли. Паніка вляглася, коли стало відомо, що до міста вирушили військові частини. Таким чином, проти повсталих виник єдиний фронт армії, міліції, дружинників, компартійного керівництва. Керувала їхніми діями бригада ЦК КПУ, яку очолював другий секретар Дніпропетровського обкому компартії Чебриков, йому допомагав перший секретар Криворізького міськкому компартії Олейніков, який полишив пленум ЦК КПРС і повернувся до міста.

Почався третій етап – розгром правозахисного руху, жорстока розправа. З прибуттям солдатів, які засіли в приміщенні міліції, приготувалися до атаки. За сигналом, з криками "ура" відчинили всі двері, увірвалися в кабінети, через вікно вискакували на двір, почали хапати всіх підряд, арештовувати і відправляти в управління ВС міста по вулиці Леніна. Солдати внутрішніх військ зняли ремені і жорстоко били повстанців, їм допомагали дружинники. Як пише П. К. Саворський, вони теж були озброєні ремінякими. Є свідчення, що вони застосовували обрізані труби, арматуру, які були загорнуті в папір або ганчір'я. Багато правозахисників були сфотографовані, щоб довести їхню участь у подіях. Солдати танкових військ несли патрульну службу на вулицях, по кілька разів перевіряли кожного, хто входив у цей район або виходив з нього. За офіційними даними, було вбито 4, поранено 15 осіб. Двоє поранених були в тяжкому стані. Для їхнього порятунку з Києва викликали професора. Очевидно, що і ці дані занижені. В усній розмові, перед тим, як написати спогади, П. К. Саворський сказав, що пострілами з вікон підвалу було вбито 7 чоловік. Такі ж дані називає й газета "Хроніка". Ветеран металургійного інституту Е. І. Лебедина, яка чергувала в ті дні, розповідала, що в неї склалося враження, ніби розпочалася війна. Стрілянина тривала цілу ніч.

Небезпека існувала і для мешканців інших будинків. Студенти пединституту рятувалися, затуливши вікна матрацами. Ще й досі можна почути розповідь про хлопчика, який вийшов на балкон і був застрелений (ходить версія і про дівчинку). Під час масових арештів та побиття 86 чоловік було арештовано, 36 одержали важкі травми. Люди були приголомшені такою розправою. Доцент Скиба С. М. пише, що всі його 8 дядьків, які працювали на різних підприємствах, говорили про це з великим смутком. Тоді на вулицях можна було побачити побитих, закривавлених людей. Серед медиків ще й досі існує думка, що тоді по лікарнях було розміщено близько 200 поранених та понівечених. Через три дні відбувся похорон убитих. Полковник В. Р. Фесенко пригадує, що компартійні та державні владці боялися, що в цей час відбудуться нові заворушення. Але жорстока розправа над повстанцями настільки деморалізувала людей, що заворушень не було. На правозахисників чекали ще більші випробування. Найганебнішим було те, що ці мужні та благородні люди, які ризикували життям заради законності та правопорядку, були схарактеризовані як хулігани, і це тавро лежить на них і досі. Це видно із постанови ЦК КП України "Про порушення правопорядку та хуліганські прояви у Кривому Розі". В такому дусі приймали постанови інші інстанції. Всі вони вимагали покарати учасників тих подій як хуліганів. "Прокурору Чубарю, – говориться в постанові бюро обкому КПУ, – в найкоротший термін провести слідство з виявлення активних учасників хуліганських дій, притягнути їх до кримінальної відповідальності". Всього 41 чоловік були засуджені як злісні хулігани, при цьому вказано, що до такого злочину довело пияцтво. Нині важко читати ці матеріали. Так само за вказівкою компартії в 1937 р. людей судили як ворогів народу. Всі інші учасники подій були піддані осуду на компартійних, комсомольських та робітничих зборах. Секретар обкому КПУ Толубєєв із задоволенням відзначав, що тут робітники виявили зрілість, активно виступали і давали, мовляв, правильну оцінку тому, що сталося. Отже, Сталін умер, а справа його жила.

Із вищесказаного можна зробити висновок, що на Криворіжжі відбулася визначна історична подія, перший масовий правозахисний робітничий рух, який завдав значного удару по тоталітарному режиму. Це свідчило, що, незважаючи на масові репресії, в народі жило прагнення свободи. І його не могли задушити ніякі жорстокості злочинної влади. Вони показали ілюзорність "єдності партії і народу", всю гнилість комуністичного режиму.

Влада все зробила для того, щоб витруїти з пам'яті навіть спогади про криворізький протест. Надзвичайно важко знайти документи та встановити імена всіх учасників подій.

Щоб завершити дослідження того, що сталося в Кривому Розі влітку 1963 р., і відновити справедливість, пропоную здійснити такі заходи:

1. Утворити комісію з представників учених, громадськості та влади для завершення вивчення подій та увічнення пам'яті їх учасників. Ми знаємо лише окремі прізвища, наприклад убитого Верпеки, пораненого Пономарьова, засуджених Тацуна, Бочарова, Ковальського, Мажори, Ульянова, Бойка. Треба встановити імена інших повстанців.
2. Знайти кошти і створити авторський колектив для видання книги про перших героїв-правозахисників металургів та інших робітників.
3. Після глибокого вивчення проблеми домагатися громадської й політичної реабілітації всіх учасників подій, особливо тих, що полягли за справедливість.
4. На місці подій встановити пам'ятний знак.
5. Запропонувати заслуженому діячеві науки, професорові О. Д. Учителю розпочати роботу зі створення факультетського музею як філії музею Академії. В ньому створити експозицію про героїв правозахисного робітничого руху на Криворіжжі.
6. Вулицю імені Постишева (кривавого ката українського народу) перейменувати на вулицю Правозахисного криворізького робітничого руху.
7. Клопотати про нагородження перших правозахисників-робітників Криворіжжя державними нагородами України.
8. Порушити питання про створення відповідних експозицій у міському та комбінатському історико-краєзнавчих музеях.
9. Створити спеціальний фонд з добровільних внесків для фінансової підтримки цих заходів.

Закінчення. Початок у минулому числі

ЧЕРВОНУ ЧУМУ – НА СМІТНИК

Я був засуджений за антирадянську діяльність на 25 років позбавлення волі, 5 років висилки і 5 років позбавлення громадянських прав. За вісім місяців перебування в одиночній тюремній камері я схуднув до ваги 42 кг при тому, що мій зріст 176 см. З мене зробили знесиленого дистрофіка, і моє життя було на грані смерті. В такому стані мене відправили на каторжні роботи в каменоломні і вугільні шахти карагандинських концтаборів. Таких, як я, в тюрмах і таборах були мільйони. Ще й досьогодні не маю реабілітації за те, що боровся проти радянської влади.

Підтримую заклик КУН Дніпропетровщини, надрукований у газеті "Нація і держава" від 17 квітня 2007 року, про заборону комуністичної партії в Україні. Необхідно в найкоротший час створити організаційний комітет зі створення суду над комунізмом "Нюрнберг - 2", в якому ні в якому разі не повинні брати участь судді радянських часів, котрі були членами комуністичної партії.

Перед судом мають бути поставлені питання про заборону Комуністичної партії України та інших партій і організацій комуністично-соціалістичного спрямування.

Я – очевидець звірячих вбивств тисяч невинних людей в тюрмах НКВС у 1941 році. Я готовий свідчити в суді про комуністичні знущання та катування українських політичних в'язнів.

Давно настав час вивезти на смітник пам'ятники комуністичним вождям, ліквідувати назви міст і селищ, площ і вулиць, підприємств і заводів, названих на честь діячів Комуністичної партії, заборонити комуністичну символіку та комуністичну пресу.

Теперішніх комуністів, незгодних із цим, необхідно завантажити в телячі вагони і вивезти в сибірські ГУЛАГи – нехай там будують "світле майбутнє комуністичного раю".

Тільки після того, як позбудемося комуністичної нечисті, зможемо збудувати Українську Державу, про яку мріяли багато поколінь українців.

Василь ТОМИН,
с. Пнів, Надвірнянський р-н,
Івано-Франківська область

МИСТЕЦТВО

БАРОКО ВІД ПІНЗЕЛЯ

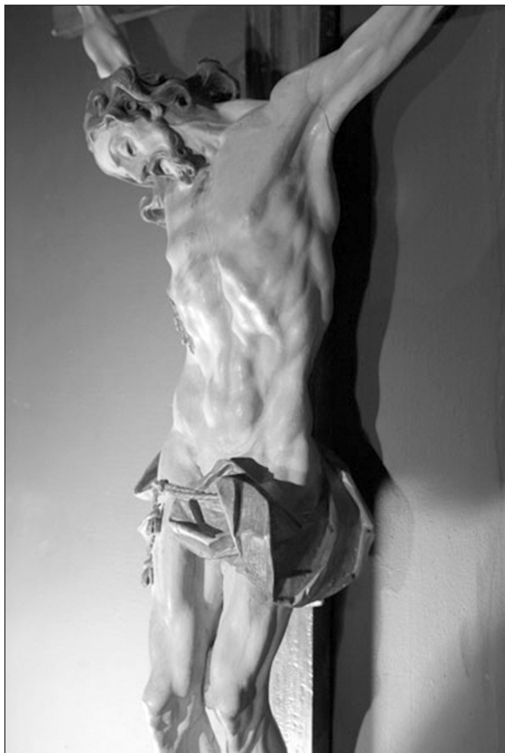
У Національному художньому музеї презентували альбом унікального галицького скульптора XVII століття

Катерина БОРИСЕНКО, літературознавець

Доба бароко була однією з найяскравіших епох в історії європейської культури. Відштовхнувшись від неоплатонізму й філософії пізнього ренесансу, бароко звернулося до "Логіки" й "Риторики" Аристотеля, тогочасне мистецтво створювало почуттєву та інтелектуальну напругу, але не йшло проти розуму: прагнучи до впорядкованого світу, до нової гармонії, воно творило свою "модель світу", що ґрунтувалася на єдності наукового та художнього пізнання.

Це був час, коли людина, виснажена війнами, що тривали століттями, та жахливими епідеміями, які забирали ледь не цілі міста, знову звернулася до Бога. Як слушно зазначав Дмитро Чижевський, "людина бароко або втікає до усамітнення з своїм Богом, або, навпаки, кидається у вир політичної боротьби (а політика бароко – політика широких всесвітніх планів та жадань), перепливає океани, шукаючи нових колоній, береться до планів поліпшити стан усього людства чи то політичною, чи то церковною, науковою, мовною (проекти штучних мов), чи якоюсь іншою реформою. В ідеалі обидва для людини бароко можливі шляхи ведуть до тієї самої мети: через "світ" (природу, науку, політику і т. д.) людина приходить завше до того самого – до Бога".

Відтак мистецтво бароко знайшло благодатний ґрунт і на наших теренах. Це була доба, коли в Україні "пишним садом" розквітли література, музика, наука, пластичні мистецтва. Однак, саме барокова релігійність спричинилася до того, що в нас тривалий час ця унікальна епоха лишалася малознаною. Тільки тепер починаємо відчитувати вповні той сповнений таємничости світ. Кроком до його осягнення стане й ошатне видання альбому з творами дивовижного скульптора XVII століття Івана Ґеорга (Яна Єжи) Пінзеля. Народилося це видання зі співпраці львівських інтелектуалістів, згуртованих довкола часопису "Ї", та молодого київського видавництва "Грані-Т". Презентація фотоальбому відбулася в залі бароко Національного художнього музею 25 травня – і містика, котрою була позначена доля митця, позначилася й на дійстві – у розпал презентації в музеї раптом зникло світло. Проте напівтемрява лише сприяла зануренню в атмосферу епохи, пропонувала бодай на годину "вжитися" в неї, аби виразніше відчути суть бароко – динамічного патетичного стилю з притаманними йому театральністю, ілюзіонізмом, зіткненням фантастики й реальності; тяжінням до антитез, гіпербол, складного метафоризму, вартої подиву "вічності" та екзотики.

Тим часом про самого Пінзеля, якого не без підстав порівнюють із Мікеланджело, ми знаємо надзвичайно мало. Тривалий час його взагалі вважали мало не "міфологічним персонажем", однак дослідникам вдалося знайти документальні підтвердження того, що такий майстер справді жив і працював у Галичині – узяв участь у будівництві старовинної ратуші в Бучачі (яка не має аналогій в архітектурі XVIII ст.); створив на замовлення графа Миколи Потоцького п'ять вівтарів для костьолу отців місіонерів і чотири – для парафіяльної церкви, а також колону з постаттю Богородиці в Городенці; оформив Львівський костьол тринітарів; виконав скульптури для фасаду собору святого Юра у Львові та скульптурний вівтар у селі Годовиця (який є чи не найяскравішим у творчості скульптора); створив чимало інших мистецьких творінь, які дивують сучасників. Одначе про Івана Ґеорга Пінзеля як про людину достовірно знаємо тільки те, що 13 травня 1751 року він, вважаючись іще молодим скульптором, одружився з удовою Маріанною Кейтовою (з дому Маєвських). Уже за рік його називали майстром. А ще через декілька років у нього народився перший син, хрещеним батьком якого став архітектор Бернард Меретин. У жовтні 1762-го Маріанна Пінзель знову вийшла заміж. Отже, скульптора на той час уже не було поруч. Що з ним трапилося – невідомо.

Дивовижна доля й самих робіт Пінзеля. "Першовідкривачем" його вважають академіка Бориса Возницького, який у 1970-і роки чимало з них урятував у буквальному значенні від вогню – дерев'яні скульптури сов'єцькі "мистецтвознавці в погонах" уже збиралися порубати на дрова... Тепер ці роботи зберігаються в музеях Львова, Івано-Франківська і Тернополя. Львів'яни заснували невеликий музей майстра, а інтелектуалісти з кола журналу "Ї" навіть виступили з ініціативою проголосити 2007 рік Роком Пінзеля – утім, цю ініціативу підтримали наразі лише ради трьох галицьких областей, у яких творив майстер.

Варто вдивитися в зображення скульптур Пінзеля, аби зрозуміти отой нелегкий шлях пошуку істини, який обирала людина тієї доби. Тут кожен вигин тіла, кожен жест вказують на трагізм людини, розділеної між земним та небесним, і на прагнення віднайти гармонійне поєднання цих двох начал. У цьому яскраво втілилася чи не найхарактерніша риса барокової доби – риторичність, котра, як відомо, під ту пору пронизувала всі види мистецтва. Відтак дуже органічною видається запропонована авторами альбому концепція, згідно з якою роботи майстра розташовані за церковним календарем від Благовіщення до Вознесіння – у такий спосіб відчитується в широкому аспекті шлях людського Спасіння, у вужчому – життя.

Як відомо, бароко допускало поєднання мотивів античної міфології з християнською символікою й культивувало алегорику та емблематику. Воно прагнуло до взаємодії різних видів мистецтва. Характерною рисою бароко є антиномічне, внутрішнє протиріччя в сприйнятті та відображенні світу, здатність "поєднувати непоєднуване" – умовність і конкретність, просте й складне. Стильова та естетична система бароко, звертаючись до виражальних засобів пізньої античності й ґотики, не відкидала ідей та художніх форм ренесансу, натомість опрацьовала їх, додаючи більшої глибини та експресії. Усе це яскраво відстежується й у Пінзеля, скульптури якого подекуди нагадують то античну самозаглибленість, то бунтівний дух ренесансу.

Та, врешті, аби наблизитися до розуміння митця, треба самому побачити його роботи – й чудове видання прекрасно посприяє в цьому.

P. S. На початку XVIII століття блискучий український письменник Дмитро Туптало, розмірковуючи про сенс часу, уподібнював теперішній час кожної людини – краплі дощової води, що з'являється на мить, але обов'язково лишає по собі слід. Теперішній час Яна Єжи Пінзеля залишив по собі унікальні скульптури. Теперішній час якогось "ревного" атеїста взяв у руки сокиру й позбавив багатьох із них рук, ніг, а деякі й взагалі перетворив на друзки... Але не знищив, бо мистецтво не належить часові, воно вічне. Недарма ж бо за барокової доби автора як такого порівнювали з Творцем...

ВІД АВТОРА

УКРАЇНА НА "ІМПОРТ-ЕКСПОРТ"

Іван АНДРУСЯК, поет

У конкурсній програмі ювілейного шістдесятого Міжнародного Каннського кінофестивалю, який завершився минулого тижня, не було представлено жодного українського фільму. Воно й зрозуміло – якщо на конкурсах креативних короткометражок, які знімають здебільшого талановиті студенти на голому ентузіазмі, з любові до професії, ми ще можемо здивувати світ своїм оригінальним світобаченням, то у "великому кіні", де не останню роль відіграє така прозаїчна річ, як бюджет, найближчим часом нам "не світить" нічого...

І все ж Україна в Канах виявилася представленою "за повною програмою" – як сподівано, так і... реалістично. Сподіваною була "українська вечірка" за участі першої леді Катерини Ющенко і директора фестивалю "Молодість" Андрія Халпахчі та позаконкурсна, "ознайомлююча" демонстрація кількох українських (здебільшого, на жаль, лише за "місцем зйомок", а не за духом, ба навіть і не за мовою) картин – "Два в одному" Кіри Муратової, "Обранець" Романа Балаяна, "Аврора" Оксани Байрак, "Біля ріки" Єви Нейман.

Та попри те, що вечірка, щедро спонсорована одним із вітчизняних горілчаних брендів, заімпонувала європейському кінобомонду, – все ж європейський кіноглядач судитиме про Україну зовсім не з неї. А з чого ж тоді? Звісно, з єдиної конкурсної картини, в якій мова йшла про нас, українців – фільму австрійського режисера Ульріха Зайдля "Імпорт-експорт". У ній дві паралельні історії – про те, як молода українка Оля у пошуках кращого життя виїжджає зі свого провінційного міста і правдами-неправдами дістається до Відня, тоді як молодий віденець Пауль приїжджає в Запоріжжя, наївно гадаючи, що тут швидше, ніж на батьківщині, зуміє налагодити власний бізнес на ігрових автоматах. Медсестра Оля може у Відні знайти лише низькооплачувану, непрестижну роботу; ставлення до неї "добропорядних" австрійців – як до людини "останнього сорту"; їй заледве вдається влаштуватися нянею, але ненадовго – дівчину звинувачують у "крадіжці" й виганяють; у висліді "вершиною її кар'єри" стає посада прибиральниці в будинку для літніх людей. Як "розвивається" бізнес Пауля в брудних готелях і дешевих барах Запоріжжя, з якими покидьками він у подібних місцях стикається і як його "благі наміри" душить вітчизняна "система контролю й оподаткування" – про це нам і розказувати не треба... А головне: у фільмі знялися лише непрофесійні актори, і все, – як злощасні запорізькі готелі й бари, так і віденський будинок для літніх людей із божевільними пацієнтами, – існує реально...

Фільм Ульріха Зайдля призу не отримав, але розголосу набув, і то чималого. А "золота пальмова гілка" цього разу, – попри те, що в конкурсній програмі були й картини таких метрів, як Квентін Тарантіно і Емір Кустуриця, – несподівано дісталася молодому румунському режисеру Крістіану Мунґіу за фільм "4 місяці, 3 тижні й 2 дні". Це так само доволі похмура картина, дія якої розгортається в останні дні перебування при владі диктатора Ніколає Чаушеску; у ній мова йде про один день із життя двох жінок, долі яких переплелися через нелегальний аборт.

Загалом доволі похмурою виявилася цього разу чи не вся конкурсна програма – за винятком одного-єдиного фільму молодої японки Наомі Кавасе "Ранковий ліс", удостоєного ґран-прі фестивалю. Лише вона заговорила про світло людської душі, про дивовижі почуттів, про красу...

Одна краплинка світла серед мороку й безвиході – чи не замало?

І Україна, звісно, – серед мороку й безвиході. Україна на "імпорт-експорт"...

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 10 000 примірників

Ціна договірна